

3.4. Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΩΣ ΑΣΚΗΣΗ ΑΓΑΠΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ο διάλογος ως στοιχείο προσέγγισης και κατανόησης

Ας δούμε τα παρακάτω έργα. Τι βλέπουμε; Τι σκεφτόμαστε; Τι αναρωτιόμαστε;

Αφού αναφέρουμε τις απαντήσεις μας, ας συζητήσουμε το θέμα: «Ο διάλογος ως στοιχείο προσέγγισης και κατανόησης».

Αριστερά: Κώστας Λάβδας, Selfie, Διαστάσεις 100x100 εκ., ακρυλικά σε καμβά.

Δεξιά: Χρήστος Κεχαγιόγλου, Διάλογος, Ακρυλικά σε καμβά.

Διαχριστιανικός διάλογος

Ας καθίσουμε σε ομάδες. Άλλες θα διαβάσουν γραπτό κείμενο και άλλες θα παρατηρήσουν τις εικόνες. Σε κάθε ομάδα θα σημειώσουμε τι σκεφτόμαστε γι' αυτό που διαβάζουμε ή βλέπουμε, καθώς και ερωτήσεις που μας γεννιούνται, γιατί θα έχουμε την ευκαιρία να πάρουμε απαντήσεις από έναν δημοσιογράφο που ασχολείται με το θέμα και ήταν παρών/παρούσα στα γεγονότα.

Η Μικτή διεθνής επιτροπή για τον θεολογικό διάλογο μεταξύ της Καθολικής και της Ορθόδοξης Εκκλησίας

Στις 7 Δεκεμβρίου του 1965 ο Οικουμενικός Πατριάρχης Αθηναγόρας και ο Πάπας Παύλος ΣΤ΄ αίρουν τους αφορισμούς.

Η ίδρυση το 1979 της Μικτής Διεθνούς Επιτροπής για τον θεολογικό διάλογο αποτέλεσε σίγουρα ορόσημο στις οικουμενικές σχέσεις μεταξύ της Καθολικής και της Ορθόδοξης Εκκλησίας. Μετά από πολλές συναντήσεις στα πλαίσια της αδελφότητας και προσεκτική προετοιμασία σε διάφορους τομείς, και οι δύο Εκκλησίες βρέθηκαν σε θέση να δεσμευτούν κάτω από μία συστηματική θεολογική θεώρηση, που στοχεύει στην αποκατάσταση της πλήρους κοινωνίας μεταξύ τους. Για πρώτη φορά ύστερα από τη Σύνοδο της Φλωρεντίας, η αμοιβαία εμπιστοσύνη και το ενδιαφέρον επιτρέπουν μία τέτοια πρωτοβουλία. [...] Ο Πάπας Ιωάννης - Παύλος ΙΙ και ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος εξέφρασαν τη γνώμη της πλειοψηφίας των περισσότερων Καθολικών και ορθόδοξων παρατηρητών δηλώνοντας στην Κοινή Διακήρυξη της 29ης Ιουνίου 1995

ότι: «Η προσφάτως ιδρυθείσα αδελφότητα μας στο όνομα του ενός Θεού μάς έχει οδηγήσει σε μία ειλικρινή συζήτηση, ένα διάλογο που επιδιώκει την αλληλοκατανόηση και την ενότητα. [...]

...Η μικτή Επιτροπή είναι σε θέση να διακηρύξει ότι οι Εκκλησίες μας αναγνωρίζουν η μία την άλλη ως Αδελφές Εκκλησίες, συνυπεύθυνες για την προστασία της Μίας του Θεού Εκκλησίας, με πίστη στο Θείο σχέδιο και με έναν ιδιαίτερο τρόπο που δίνει έμφαση στην ενότητα. Ευχαριστούμε τον Κύριο της Εκκλησίας από τα βάθη της καρδιάς μας, επειδή αυτές οι επιβεβαιώσεις που έχουμε κάνει από κοινού, όχι μόνο επιταχύνουν την επίλυση των δυσκολιών που υπάρχουν, αλλά στο εξής επιτρέπουν σε Καθολικούς και Ορθόδοξους να δώσουν μια κοινή μαρτυρία πίστης».

Mgr. Johan Bonny, Εισήγηση μέλους της επιτροπής για την προώθηση της ενότητας των Χριστιανών της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας. *Ορθόδοξη Θεολογία και Οικουμενικός Διάλογος*, συλλ. τόμος, Επιμ. Π. Βασιλειάδης, Αποστολική Διακονία, Αθήνα, 2005, σσ. 183-184.

Στιγμιότυπο από την επίσκεψη του πάπα Φραγκίσκου στην Κωνσταντινούπολη 29-30 Νοεμβρίου 2014. Φωτογραφία του ASSOCIATED PRESS.

Η Ορθοδοξία στη Δύση

[...] Πάνω απ' όλα εμείς οι Ορθόδοξοι ας προετοιμαστούμε για ν' ακούσουμε τους άλλους Χριστιανούς. Για να είμαστε αληθινοί μάρτυρες, χρειάζεται ν' αφουγκραζόμαστε όπως και να μιλάμε, να σωπαίνουμε όπως και να κηρύττουμε. Πολύ συχνά προσφέρουμε απαντήσεις στους άλλους πριν κάνουμε τον κόπο να βρούμε ποιες είναι οι ερωτήσεις. Ας ακούσουμε λοιπόν τα αδέρφια μας τους Χριστιανούς της Δύσης –ακόμη και τους μη– Χριστιανούς. Ας μπούμε μαζί τους στη δική τους ιδιαίτερη εμπειρία, στη δική τους αίσθηση για την κρίση που διανύουμε, με όλα της τα διλήμματα, τα άγχη και τους δισταγμούς της. Ακούγοντας θα επιτύχουμε καλύτερη κατανόηση της δικής μας Ορθόδοξης κληρονομιάς.

Αυτό είναι το καθήκον μας, σαν Ορθόδοξης μειονότητας μέσα στο δυτικό κόσμο. Πώς όμως, μέσα από την οικουμενική μας κατάθεση, θα επιτύχουμε να είμαστε ανοικτοί χωρίς να παραιτούμαστε από την αλήθεια, να είμαστε σαφείς χωρίς αυταρέσκεια, να είμαστε σταθεροί χωρίς φανατισμό; Ας αγωνιστούμε να κάνουμε την Ορθόδοξη μαρτυρία μας περισσότερο κενωτική και γενναιόδωρη, σύμφωνα με το πνεύμα των μεγάλων αγίων του εικοστού αιώνα, όπως του Αγίου Νεκταρίου της Αίγινας, του Αγίου Τύχωνος της Μόσχας, των Αγιορειτών Αγίου Σιλουανού και πατρός Παϊσίου, του πατρός Αμφιλοχίου της Πάτμου και του πατρός Κλεόπα της Σιχάστριας.[...]

Γουέαρ, Κ., Επίσκοπος Διοκλείας, Η μαρτυρία της ορθόδοξης Εκκλησίας στον εικοστό αιώνα, Μτφρ. Α. Αποστολίδης, *Σύναξη*, τεύχ. 75, σσ. 15.

Ας ανακοινώσουμε τις σκέψεις και τις ερωτήσεις μας και ο/η δημοσιογράφος (εκπαιδευτικός) θα μας δώσει τις απαντήσεις.

Το σύγχρονο αίτημα της καταλλαγής και της ειρηνικής συνύπαρξης. Η υπέρβαση του φανατισμού και της μισαλλοδοξίας στον Χριστιανισμό, οι δυνατότητες και τα όρια του διαλόγου

Σε ομάδες ας διαβάσουμε το κείμενο και ας γράψουμε ένα σύντομο άρθρο σε εφημερίδα με τίτλο: «Η υπέρβαση του φανατισμού και της μισαλλοδοξίας στον Χριστιανισμό, οι δυνατότητες και τα όρια του διαλόγου».

Κοινή Δήλωση Πάπα Φραγκίσκου και Οικουμενικού Πατριάρχου Βαρθολομαίου (Ιεροσόλυμα, 25-5-2014): 50 χρόνια μετά την άρση των αναθεμάτων

2. Η σημερινή αδελφική μας συνάντηση είναι ένα νέο αναγκαίο βήμα στην πορεία προς την ενότητα, προς την οποία μόνο το Άγιο Πνεύμα μπορεί να μας οδηγήσει: στην κοινωνία μέσα στη νόμιμη διαφορετικότητα. [...] Στη διάρκεια αυτών των ετών ο Θεός, πηγή κάθε ειρήνης και αγάπης, μας δίδαξε να θεωρούμε ο ένας τον άλλο μέλη της ίδιας χριστιανικής οικογένειας, υπό έναν Κύριο και Σωτήρα, τον Ιησού Χριστό, και να αγαπιόμαστε αμοιβαία, έτσι ώστε να μπορούμε να ομολογούμε την πίστη μας στο ίδιο Ευαγγέλιο του Χριστού, όπως το παρέλαβαν οι Απόστολοι, το εξέφρασαν και το μετέδωσαν σ' εμάς οι Οικουμενικές Σύνοδοι και οι Πατέρες της Εκκλησίας.

Συνειδητοποιώντας πλήρως ότι δεν έχουμε φθάσει τον σκοπό της πλήρους κοινωνίας, σήμερα επιβεβαιώνουμε τη δέσμευσή μας να συνεχίσουμε να πορευόμαστε μαζί προς την ενότητα για την οποία ο Κύριος Χριστός προσευχήθηκε στον Πατέρα «να είναι όλοι ένα».

3. Συνειδητοποιώντας ότι αυτή η ενότητα φανερώνεται με την αγάπη προς τον Θεό και την αγάπη προς τον πλησίον, ποθούμε την ημέρα κατά την οποία θα συμμετέχομε επιτέλους μαζί στο ευχαριστιακό συμπόσιο. Ως χριστιανοί, έχουμε καθήκον να προετοιμαστούμε για να λάβουμε αυτό το δώρο της ευχαριστιακής κοινωνίας. [...] Επιτυγχάνοντας αυτό τον στόχο, θα φανερώσουμε εμπρός στον κόσμο την αγάπη του Θεού, και έτσι θα αναγνωριστούμε ως αληθινοί μαθητές του Ιησού Χριστού.

Ενοριακές Καμπάνες, *Εφημερίδα των καθολικών ενοριών Σύρου*, αριθ. 819, 13 Ιουνίου 2014, σ. 1.

Προτάσεις διαλόγου για την ενότητα του κόσμου

Με βάση την προσευχή του Χριστού ας δημιουργήσουμε ένα πόστερ με τίτλο: «Ο Διάλογος ως έκφραση αγάπης», το οποίο μπορεί να περιλαμβάνει: φωτογραφίες, λεζάντες, σύντομα κείμενα, πορίσματα διαλόγων, σκίτσα, στατιστικά, μηνύματα-προτάσεις που σκεφτόμαστε κ.ά.

Προσευχή του Χριστού για τους μαθητές Του (Ιω. 17, 21)

21 [...] Ίνα πάντες ἔν ὧσι, καθὼς σύ, πάτερ, ἐν ἐμοὶ κάγω ἐν σοί, ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ἔν ὧσιν, ἵνα ὁ κόσμος πιστεύσῃ ὅτι σύ με ἀπέστειλας.

21 [...] ὥστε να εἶναι ὅλοι ἕνα, ὅπως εσύ, Πατέρα, εἶσαι ενωμένος μ' ἐμένα κι ἐγώ μ' ἐσένα. Να εἶναι κι αυτοὶ ενωμένοι μ' ἐμάς, κι ἔτσι ὁ κόσμος να πιστέψει ὅτι μ' ἐστείλες εσύ.